

Η σφαγή στα Κερδύλια (Αμφίπολη)! [17 Οκτωβρίου 1941]

Γονική Κατηγορία: [Ιστορική Βιβλιοθήκη](#)

Κατηγορία: [Έπος 1940 - 2ος Παγκόσμιος Πόλεμος](#)

Δημοσιευμένο στις Παρασκευή, 17 Οκτώβριος 2014 12:00

Από τον/την Ιστοσελίδα "Περί Πατρός"

Προβολές: 1

Τα ξημερώματα της 17ης Σεπτεμβρίου του 1941 δύο γερμανικοί λόχοι αποτελούμενοι από 250 άνδρες της Βέρμαχτ, περικύκλωσαν τα χωριά Άνω και Κάτω Κερδύλια που βρίσκονταν στην περιοχή της Νιγρίτας Σερρών, κοντά στις ακτές του Στρυμονικού κόλπου και την Αμφίπολη. Τα χωριά ήταν χτισμένα σε υψηλό σημείο, στην νότια πλευρά του Κερδυλίου όρους και η θέση τους θεωρείτο στρατηγική. Οι Γερμανοί άφησαν τα αυτοκίνητα τους στην αρχή της πλαγιάς και ανέβηκαν πεζοί από τα σημεία Στρόβολο και Λειβάδια, αιφνιδιάζοντας έτσι τους κατοίκους...

Γύρω στις 8.30 το πρωί, τους συγκέντρωσαν με την βία και ξεχώρισαν τους άντρες ηλικίας 15 έως 60 ετών. Διέταξαν τις γυναίκες να μαζέψουν όσα πράγματά προλάβαιναν από τα σπίτια τους και ενημέρωσαν ότι θα κάψουν τα Κερδύλια!

Λίγα λεπτά αργότερα, μια φωτοβολίδα έδωσε το σύνθημα της μεγάλης σφαγής. Οι Γερμανοί στρατιώτες εκτέλεσαν με τα πολυβόλα όλους τους άοπλους άντρες! Επικεφαλής ήταν οι λοχαγοί Βέντλερ και Σράινερ. Ο απολογισμός ήταν τραγικός!

Στις μεταπολεμικές λίστες εκτελεσθέντων αναφέρονται 214 νεκροί! Οι τότε αστυνομικές αρχές ανέφεραν 212 άτομα. Οι γερμανικές αρχές κατέγραψαν 207 εκτελεσθέντες. Ο φιλόλογος Γιάννης Παπασυμεών στο βιβλίο του, «Η θύμηση των επιζώντων», αναφέρει 230 ονόματα, καθώς συμπεριλαμβάνει και κάποιους ετεροδημότες, οι οποίοι για κακή τους τύχη, βρέθηκαν στα Κερδύλια εκείνη την ημέρα. Όποιος κι αν είναι ο ακριβής αριθμός των θυμάτων, ήταν ένα από τα πρώτα εγκλήματα των Γερμανών στην Ελλάδα, αλλά δυστυχώς όχι το μοναδικό!

Στο βιβλίο περιλαμβάνεται η μαρτυρία του γιατρού Φυλάκτου:

«Το αίμα, το χώμα και τα πρόσωπα έγιναν ένα. Δύσκολη η αναγνώριση. Ο καθένας ψάχνει για τους δικούς του. Τα μοιρολόγια από τα γυναικόπαιδα σπάζουν την θανατική σιωπή. Και δίπλα στην σύγχυση, η συνειδητή φροντίδα, η κηδεία των σκοτωμένων».

Από την ομαδική εκτέλεση εξαιρέθηκαν ορισμένοι υπερήλικες, ανάμεσα στους οποίους ήταν ο παπάς, ο δάσκαλος και ο δασοφύλακας. Ανέλαβαν, εξαναγκασμένοι από τους Ναζί, να θάψουν τους νεκρούς.

Αμέσως μετά οι στρατιώτες πυρπόλησαν όλα τα σπίτια, με αποτέλεσμα τα Άνω και Κάτω Κερδύλια να σβηστούν από τον χάρτη. Κυριολεκτικά...

Η δράση των ανταρτών και οι προειδοποιήσεις των Γερμανών

Στο τέλος του καλοκαιριού του 1941 εμφανίστηκαν στην περιοχή οι πρώτες ομάδες ανταρτών. Αρχικά δημιουργήθηκε ο «Οδυσσέας Ανδρούτσος» και λίγο αργότερα ο «Αθανάσιος Διάκος». Οι δύο ομάδες, υπό τις οδηγίες των αρχηγών τους, στα τέλη του Σεπτεμβρίου κατάφεραν να αφοπλίσουν δυο σταθμούς της γερμανικής χωροφυλακής στις περιοχές Ευκαρπία και Δάφνη. Οι Γερμανοί αντέδρασαν άμεσα με σκληρές ανακρίσεις, αλλά κανείς από τους κατοίκους των γύρω χωριών, ανάμεσά τους και τα Κερδύλια, δεν αποκάλυψε τίποτα για τους αντάρτες.

Ο προδότης που τους έδωσε την αφορμή για την σφαγή

Στις 10 Οκτωβρίου του 1941 ένας κάτοικος από τα Κάτω Κερδύλια, ο Δημήτρης Κίκηρας προσπάθησε να ληστέψει τον καλόγερο Γρηγόριο Καρακαλινό, που βρισκόταν στο μοναστήρι του Αγίου Δημητρίου. Η ληστεία απέτυχε, ο Κίκηρας σκότωσε τον βοηθό του καλόγερου και τραυματίστηκε ο ίδιος.

Σύμφωνα με μια εκδοχή, ο καλόγερος ήταν αυτός που τραυμάτισε τον ληστή με ένα τσεκούρι, την ώρα που ο τελευταίος έσκυβε να του αρπάξει χρήματα. Ο καλόγερος κατήγγειλε το περιστατικό στην αστυνομία και λίγο αργότερα ο δράστης συνελήφθη στο σπίτι ενός γιατρού, όπου είχε καταφύγει για να περιποιηθεί το τραύμα του.

Ο Κίκηρας είχε πραγματοποιήσει την ληστεία προκειμένου να εξασφαλίσει χρήματα, τα οποία χρωστούσε σε κάποιους αντάρτες. Του τα είχαν δώσει οι ίδιοι για να τους αγοράσει τρόφιμα και προμήθειες, αλλά εκείνος τα καταχράστηκε και τα ξόδεψε. Όταν τον απείλησαν για να τα επιστρέψει, απελπίστηκε και προσπάθησε να τα κλέψει από τον καλόγερο.

Έτσι, κατά την ανάκριση του, ο Κίκηρας, για να εκδικηθεί τους αντάρτες, πρόδωσε τα ονόματά τους στους Γερμανούς. Οι Γερμανοί έκαναν έφοδο στα Κερδύλια και διεξήγαν έρευνα για να εντοπίσουν όσους είχαν κατονομαστεί από τον προδότη, αλλά χωρίς αποτέλεσμα.

Φεύγοντας απείλησαν τους κατοίκους με αντίποινα σε περίπτωση που βοηθούσαν τους αντάρτες. Ο φόβος που

σκόρπισαν τα λόγια των Γερμανών ήταν τέτοιος, που οι κάτοικοι των δύο χωριών μετά από σύσκεψη, συνέστησαν μια επιτροπή. Με επίσκεψή τους στην γερμανική διοίκηση στην Θεσσαλονίκη, τα μέλη της, θα προσπαθούσαν να διαφυλάξουν τα δύο χωριά από επικείμενα αντίποινα.

Τα μνημεία των εκτελεσθέντων στα Κάτω και Άνω Κερδύλια αντίστοιχα.

Ήταν όμως αργά. Οι Γερμανοί είχαν πάρει την απόφασή τους. Προτού προλάβουν να επιστρέψουν τα μέλη της επιτροπής, είχαν πραγματοποιήσει το έγκλημα...

Πηγή: [Περί Πατρίς](#)